

Lilla Livet

Informationstidning för personal inom barnhälsovård

Nummer 6 - juni 2025

Centrala barnhälsovården önskar er alla en skön sommar

BARNHÄLSOVÅRDEN VÄRMLAND

Ansvarig utgivare: Helena Löfwenhamn & Cristina Gillå, Redaktör: Gunilla Svedlund

Innehåll

Ny medarbetare	s 03
Sommar i hela Sverige	s 03
Immunisering med Beyfortus mot RSV	s 04
Misstänkt komjolkproteinallergi	s 04
Messenger från Eftervårdsmottagningen	s 05
Enskilda föräldrasamtal vid för tidigt födda barn	s 05
Nyhet i Cosmic	s 05
Lätta tips vid övervikt	s 06
Språkpåsar på biblioteket	s 06
Vattensäkerhet	s 07
Yrkesträffar BHV-sjuksköterskor hösten 2025	s 07
Information kring svampförgiftning	s 08
FN:s konvention om barnets rättigheter	s 08
Jämlik barnhälsa	s 09
Bebispodden	s 09
BVC-podden	s 09
Rikshandboken	s 09
Länkadress till vår sida på intranätet	s 09
Aktuellt om amning	s 10
Fortbildning/Utbildning	s 11

Lilla Livet är utgiven av Centrala Barnhälsovården i Värmland

Helena Löfwenhamn, barnhälsovårdsöverläkare, 010-831 59 39
helena.lofwenhamn@regionvarmland.se

Lisa Lindqvist, verksamhetsutvecklare 010-831 66 76
lisa.lindqvist@regionvarmland.se

Gunilla Svedlund, assistent 010-831 67 06
gunilla.svedlund@regionvarmland.se

Besöksadress:
Älvgatan 39
652 30 Karlstad
010-831 67 06

e-post: barnhalsovardsenheten@regionvarmland.se

Ny medarbetare

Hej,

Jag heter Wilma Granander Schwartz och är leg psykolog. Jag har jobbat på Psykologmottagningen för föräldra- och barnhälsovård sedan 2023. Utöver min kliniska tjänst kliver jag nu på uppdraget som verksamhetsutvecklare på 40% mot mödra- och barnhälsovården. Jag kommer alltså att ta över efter Sofia Nääs som tidigare hade uppdraget (dock i en större tjänstgöringsgrad) och förvaltare det mycket väl!

Det känns oerhört meningsfullt att få vara en del av mödra- och barnhälsovården vars dagliga arbete har långtgående förebyggande och hälsofrämjande effekter. Under min tid i verksamheten har jag i olika sammanhang kommit i kontakt med flera av er och imponerats av den kompetens och erfarenhet som finns. Genom mitt nya uppdrag hoppas jag kunna fortsätta lära mig av er, och samtidigt bidra med ett psykologiskt perspektiv på målgruppen!

Vill ni komma i kontakt med mig när ni mig lättast per mail wilma.schwartz@regionvarmland.se, eller per telefon 010 831 74 72.

Vi ses!

/Wilma Granander Schwartz

Leg. Psykolog

Psykologmottagningen för föräldra- och barnhälsovård

Sommar i hela Sverige

Precis som i Värmland är barnhälsovården i hela Sverige extra sårbar under sommaren.

De turisttöta områdena påminner oss om att de har begränsade möjligheter att ta emot turistande barn på sina BVC. Detta gäller hela landet inklusive Värmland, så hänvisa gärna föräldrar att genomföra de yngsta barnens hälsobesök på sin hemort före och efter resan. De äldre barnen får vänta.

På en del mottagningar i landet finns möjlighet att väga de yngsta barnen i väntrummet och meddela vikten till sitt ordinarie BVC. Om ett BVC besök ändå behöver göras på annan ort så ska föräldrarna kontakta den aktuella mottagningen i förväg för att få en bokad tid. De yngsta barnen samt vaccinationer är prioriterade.

Får ni kännedom om familjer med små bebisar som ska ut och resa i landet, påminn dem om att göra BVC besöken på hemorten i första hand.

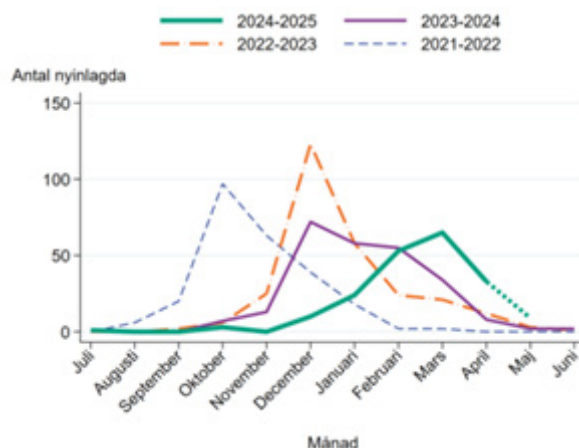
/Lisa

Immunisering med Beyfortus mot RSV

RS-viruset innebär störst risk för spädbarn

Antalet intensivvårdade under säsongen 2024–2025 var lägre än föregående tre säsonger.

Beyfortus (nirsevimab) är avsedd för prevention av RSV hos nyfödda och spädbarn under deras första RSV-säsong. Beyfortus är en långtidsverkande monoklonal antikropp, inte ett vaccin. Studier har visat en signifikant minskning av risken för läkarbesök/sjukhusvård på mellan 70 % – 74,5 %. Skyddet mot RSV-infektion varar i minst fem månader och det räcker med en dos per aktuell RSV-säsong.

17 mars kom NT-rådet (regionernas samverkansmodell för läkemedel) med en rekommendation inför säsong 2025/2026 att Beyfortus ska erbjudas för prevention av RSV-infektion till spädbarn som är 0 - 3 månader under RSV-säsong samt till barn under 12 månader med ökad risk för allvarlig RSV-infektion. Beyfortus är som läkemedel utan avgift för föräldrarna.

Alla nyfödda erbjuds Beyfortus fr.o.m. den 10/9 innan hemgång från BB

- Föräldrar informeras muntligt och skriftligt på BMM och på förlossning/eftervård
- Immunisering administreras av barnmorska på förlossning/eftervård innan hemgång från sjukhus.
- Riskbarn immuniseras på barnmottagning eller neonatalavdelning
- Beyfortus ges som intramuskulär injektion i låret från förfylld spruta
- Dosering: 50 mg barn <5 kg 100 mg barn >5 kg
- Avslutas då RSV-infektioner avtagit i samhället. Beslut fattas lokalt av barnkliniken och efter Folkhälsomyndighetens råd och rekommendationer.

Nedan finns uppdaterade informationsblad från Folkhälsomyndigheten att ges till både blivande föräldrar och föräldrar (översatt på många språk)

[Skydd mot infektioner genom vaccination under graviditet – Folkhälsomyndigheten](#)

[Skydda ditt spädbarn mot RS-virus och kikhosta – Folkhälsomyndigheten](#)

Nu finns webinariet "Att förebygga RS-virus hos små barn inför säsongen 2025/2026" tillgängligt på Läkemedelsverket.. (30 minuter).

[Läkemedel vid infektion med respiratoriskt syncytievirus \(RSV\) - behandlingskommendation. Läkemedelsverket.](#)

/Helena

Misstänkt komjolkproteinallergi

Nu har ni under några månader arbetat enligt den nya modellen med att lämna ut hydrolysat (nutramegen). Titta över era förråd och maila ert behov senast 26 juni, för att få leverans i sommar.

Vi vill gärna ha återkoppling kring situationer då arbetssättet inte fungerat så bra. Skicka mail/Messenger till Helena. Vi ska efter sommaren samla ihop detta och diskutera vårdkedjan med barn- och ungdomsmedicin.

/Helena

Messenger från Eftervårdsmottagningen

Som en del i att öka vår samverkan med eftervårdsmottagningen (EVM) kommer sjuksköterskorna/barnmorskorna på EVM att skicka ett messenger i Cosmic till BVC funktionsbrevlåda när det nyfödda barnet avslutats på EVM.

Meddelandet är endast "för kännedom" om att barnet och föräldrarna nu är klara med kontrollerna på EVM. Men detta innebär ingen förändring i BHV-sjuksköterskans arbetssätt, utan som tidigare så har kvinnosjukvården ansvar för barnet under första levnadsveckan, och därefter tas ansvaret över av BVC om inget annat framkommit.

Meddelandet från EVM i messenger kommer lyda:

"Hej!

För kännedom så avslutas kontrollerna på detta barn.

Om ni har några frågor är ni välkomna att kontakta oss.

Med vänlig hälsning

Eftervårdsmottagningen, Tel 15543"

Har ni några frågor eller feedback på detta nya förfarande? så maila gärna Lisa Lindqvist

/Helena

Enskilda föräldrasamtal vid för tidigt födda barn

Ett barn som föds för tidigt kan komma att vårdas på neonatalavdelning en längre tid. När barnet skrivits ut övergår kontakten från neo till barnhälsovården. Föräldrar till det för tidigt födda barnet har ofta under varierande lång tid varit utsatta för stress och levt i stor osäkerhet. Krisreaktioner hos föräldrar är mycket vanliga. Många krisreaktioner hos familjen kommer efter vårdtiden.

BHV behöver vara särskilt uppmärksamma och lyhörda för hur dessa föräldrar mår. Det tar olika lång tid innan familjens vardag normaliserats, problem kan kvarstå under lång tid. Tänk på vikten att erbjuda enskilda föräldrasamtal till båda föräldrarna och EPDS till födande förälder, även om barnet är äldre än 6-8 veckor (eller 3-5 månader) innan ni träffar föräldrarna på BVC.

Läs mer i Rikshandboken och Vida.

[För tidigt födda barn och deras föräldrar på BVC - Rikshandboken i barnhälsovård](#) och [RUT-21862 EPDS-screening - dokumentation och följande stödsamtal](#)

/Lisa

Nyhet i Cosmic

Som ni kanske märkt så har ordningen på journalmallarna ändrats. Nu ser det lika ut på alla BVC (regionala) och mallen Besök BHVQ är förvalt. Under "Visa fler" finns journalmallar som ni kanske behöver men inte så ofta.

/Helena

Lätta tips vid övervikt

Som vi belyst vid verksamhetsdialogen, ligger Värmland fortfarande över riket gällande andel 4-åringar med övervikt och fetma. I barnhälsovårdens hälsobesök ingår uppföljning av längd- och viktcurvan och som generell primärprevention bör tillväxt och BMI-kurva diskuteras med vårdnadshavare vid alla besök från och med 12 månaders besöket.

Under barnets första levnadsår kan BMI variera mycket varför det är för tidigt att sätta diagnosen övervikt och fetma innan 2 års ålder. Efter 2 års ålder gäller att barn med ISO-BMI ≥ 25 eller + 2 SD i tillväxtkurvan ska uppmärksammas och följas upp för att försöka bromsa viktutvecklingen. Här är det viktigt att titta på trenden och inte enstaka värden. Gör en sammanfattande bedömning av barnets hälsotillstånd och utveckling samt identifiering av frisk- och riskfaktorer.

Rekommenderade åtgärder är bland annat att kalla vårdnadshavarna för ett riktat samtal om hälsosamma levnadsvanor utan barnet. Lämna ut broschyren **Lätta tips** och ta hjälp av handledningen för Lätta tips i samtalet. Använd gärna de separata arbetsbladen i Lätta tips: Min dag, MI-bubblor, Min vecka med frukt och grönt, Min vecka med hopp och studs, Min vecka med tv, dator och skärm samt Portionsstorlekar och recept till Lätta tips.

[RUT-18762 Handläggning av övervikt och obesitas inom barnhälsovården](#)

/Lisa

Språkpåsar på biblioteket

Alla huvudbibliotek har minst tio olika språkpåsar för utlån och även närbibliotek, filialer och bokbussar har påsar att låna ut.

Denna broschyr med information om innehållet i språkpåsarna kan ni gärna skriva ut och dela ut för riktade insatser.

[Språkpåsar - beskrivning av innehåll](#) (länken finns också på BHV hemsidan under Kommunikation)

Läs mer på webbsidan Förundran-Bokstart Region Värmland eller på bibliotekets webbsida

[Språkpåsar för barn \(bibliotekvarmland.se\).](#)

[Material och filmer - Region Värmland](#)

[Språksamtal och gåvoböcker - Region Värmland](#)

/Helena

Vattensäkerhet

Nu ser många fram emot sommaren och förhoppningsvis värme och sköna bad i sjö och pool. Där med är det lämpligt att vi påminner föräldrarna om vattensäkerhet! Drunkning är en av de vanligaste orsakerna då barn mellan 1-6 år omkommer i en dödsolycka. Samtala med föräldrarna om att aldrig lämna sitt barn ensamt vid eller i vatten då en mycket låg vattennivå på några centimeter kan utgöra en drunkningsrisk.

Flytleksaker som simpuffar, luftmadrasser, uppblåsbara vattenleksaker osv kan invagga barn och vuxna i falsk säkerhet. Bristande tillsyn är ofta orsak till drunkningstillbud när det gäller barn. Ett barn drunknar tyst och snabbt och därför är det viktigt att föräldern håller ständig uppsikt och inte distraheras av tex mobiltelefon osv.

Mer information finns bland annat på:

[Vattensäkerhet för barn och vuxna - 1177](#)

[Främja vattensäkerhet - Rikshandboken i barnhälsovård](#)

MSB har gjort en kort film som kan användas vid tex föräldraskapsstöd i grupp (FUB) om ni pratar barnsäkerhet såhär års.

[MSB - Barn drunknar tyst och snabbt on Vimeo](#)

/Lisa

Yrkesträffar BHV-sjuksköterskor hösten 2025

Datum	Tid	Plats	Länk till anmälan
Ons. 3 september	09:00 - 11:30	Älvgatan 39	https://link.webropol-surveys.com/S/30E-E7E1711D2336D
	13:30 - 16:00	Älvgatan 39	
Fre. 5 september	08:30 - 11:00	Teams	
Ons. 10 september	09:00 - 11:30	Teams	
	13:30 - 16:00	Älvgatan 39	
Mån. 15 september	13:30 - 16:00	Älvgatan 39	
Ons. 17 september	09:00 - 11:30	Teams	

Max 10 deltagare per träff. Vi uppskattar om ni delar upp er så inte alla från en mottagningen anmäler sig vid samma tillfälle.

/Lisa

Information kring svampförgiftning

Det har under de senaste åren förekommit allvarliga svampförgiftningar bland personer som inte har svenska som modersmål. För att minska risken för att fler ska plocka och äta giftiga svampar har Giftinformationscentralen tagit fram material bestående av en varningsaffisch på engelska samt en broschyr översatt till 30 språk med de giftigaste svamparna som finns i Sverige.

Giftinformationscentralen vill få hjälp med att sprida informationen till alla verksamheter som möter personer som inte har svenska som modersmål. Det är viktigt att nå ut med informationen i god tid, helst i mitten av juni, eftersom vissa giftiga svampar kan växa tidigt på säsongen. Skriv gärna ut och sätt upp informationen på din arbetsplats.

<https://giftinformation.se/servicemeny/in-english/mushroom-brochure/>

/Helena

FN:s konvention om barnets rättigheter

Artikel 19

Handlar om att skydda barn mot våld hemma.

Länderna ska skydda barn mot föräldrar och andra vuxna som slår barnet, är elaka mot barnet, eller tar hand om barnet dåligt på något annat sätt.

Det kan vara att föräldrarna missbrukar alkohol eller narkotika eller att föräldrarna utnyttjat barnet sexuellt.

Jämlik barnhälsa

En podd om barns olika förutsättningar och livsvillkor. Bakom arbetet med podden står Jämlik barnhälsa, en samverkansgrupp bestående av representanter från kommunerna Filipstad, Storfors och Säffle, Friskvården i Värmland samt Region Värmland.

Marika Andersson som är folkhälsostrateg på Region Värmland leder dig genom avsnitten.

I första avsnittet lyfts problematiken kring övervikt och obesitas

[Jämlik barnhälsa | a podcast by Region Värmland \(podbean.com\)](#)

/Lisa

Bebispodden

<https://sverigesradio.se/barnradion>

/Lisa

BVC-podden från barnhälsovården Region Stockholm

[BVC podden 151: NPF-familjer: Så får dom stöd och hjälp](#)

[BVC podden 152: Barn och känsloreglering "Det är lätt att hjälpa dom för mycket"](#)

[BVC podden 153: Intensivt föräldraskap: Varför får det mamma att må sämre?](#)

[BVC podden 154: Barn och mat: Hur skapas goda vanor?](#)

[BVC podden 155: Föräldraskap: 250 år av att lägga sig i](#)

/Helena

Rikshandboken

- Nyhetsbrev Prenumerera på senaste nytt från Rikshandboken direkt i din inbox:

<https://www.rikshandboken-bhv.se/rhb/om-rikshandboken/nyhetsbrev/>

/Gunilla

Länkadress till vår sida på intranätet

Under rubriken "Barnhälsovård/BVC" finns våra lokala anvisningar

<https://intranat.regionvarmland.se>

Information från dietisten finns under "Kost och fysisk aktivitet".

Lägg gärna den här sidan som favorit så går den lätt att hitta.

/Gunilla

Aktuellt om amning

Amningskurser till blivande föräldrar

Familjecentralen i Säffle har startat upp ett projekt med amningsmottagning. De erbjuder amningskurser till blivande och nyblivna föräldrar, digitalt.

Erbjudandet gäller hela Värmland och är kostnadsfritt.

Deltagarna kan anmäla sig till sin barnmorska eller BHV-sjuksköterska som i sin tur får mejla eller skriva Messenger i Cosmic till Marie Danielsson eller Benita von Essen.

Anmälan till benita.i.vonessen@regionvarmland.se (barnmorska) eller marie.danielsson@regionvarmland.se (BHV-sjuksköterska)

Råd till dig som vill stoppa produktionen av bröstmjölk

Information om hur bröstmjölksproduktionen stoppas utan läkemedel.

[INF-24722 Råd till dig som vill stoppa produktionen av bröstmjölk](#)

Att minska och eller ta bort tillmatning och övergå till att amma helt

Rutin samt flödesschema för nedtrappning/uttrappning av ersättning finns framtagen.

[RUT-24932-v.1.0 Att minska och eller ta bort tillmatning och övergå till att amma helt](#)

Bröstkomplikationer i samband med amning

Vi använder Stockholms läns vårdprogram.

Den finns för nedladdning via länk

[Bröstkomplikationer i samband med amning \(kunskapsstodförvardgivare.se\)](#)

Fortbildning/Utbildning

För dig som är verksam inom barnhälsovården oavsett yrkesgrupp och tidigare erfarenheter.
Introduktion till dig som nyställd eller när du behöver fylla på kunskapsförrådet.

Utbildning som är markerad med * anordnas eller stöds av Centrala Barnhälsovården och är obligatorisk för att du ska få rätt kompetens och kunna utföra ditt uppdrag.

Vid deltagande i utbildningar ska förankring med närmaste chef göras.

Region Värmland erbjuder:

* Startutbildning Cosmic

regionvarmland.grade.se/

[Anmälan och information på regionvarmland.se](#)

* Amning, stöd i amningsstarten

Webbutbildningen är uppdelad i 6 delövningar. Alla övningar utom den som handlar om sena prematurer hör till den baskunskap som alla som ger råd kring späda barn och amning ska ha kunskap om. Efter varje faktaavsnitt går du till länken självtest för att svara på ett antal frågor.

[Utbildningsplattformen](#)

* Motiverande samtal

I nuläget är det inga inplanerade MI-utbildningar, då de inte anses som verksamhetskritiska och utifrån regionens ekonomiska läge inte erbjuds nu. Vi hoppas att utbildningen kommer att starta igen till hösten eller i början av 2026.

Kommande utbildningar:

September: Yrkesträffar BHV-sjuksköterskor

3/9 9-11.30, 13.30-16,

5/9 8.30-11,

10/9 9-11.30, 13.30-16,

15/9 13.30-16

17/9 9-11.30

[Länk till anmälan](#)

Oktober BHV-dag - Save the date

23 oktober

November BHV-dag - Save the date

27 november